

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 17/2023-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského o návrhu sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Petrom Bojdom, advokátom, Fraňa Mojtu 43, Nitra, na obnovu konania sp. zn. II. ÚS 819/2016 takto

r o z h o d o l :

Návrh na obnovu konania **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa návrhom doručeným ústavnému súdu 23. decembra 2022 domáha povolenia obnovy konania o jeho ústavnej sťažnosti, zrušenia nálezu ústavného súdu a finančného zadosťučinenia 17 000 eur. Podľa sťažovateľa tým, že Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) konštatoval porušenie jeho práva podľa čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a ústavný súd jeho ústavnej sťažnosti nevyhovel, je ústavný súd povinný povoliť obnovu konania a rozhodnúť podľa jeho návrhov v ústavnej sťažnosti, keďže len tak dôjde k náprave viac ako 13 rokov trvajúceho stavu porušujúceho jeho ľudské práva.

II.

2. Sťažovateľovi bol podľa § 40 písm. i) zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o výkone trestu odňatia slobody“) rozhodnutím z 10. mája 2013 po zamietnutí jeho sťažnosti rozhodnutím zo 17. mája 2013 ústavom na výkon trestu odňatia slobody uložený disciplinárny trest – pokarhanie za prechovávanie tlačovín ohrozujúcich mravnosť. Sťažovateľ sa na krajskej prokuratúre podnetom domáhal zrušenia tohto rozhodnutia, no jeho podnet bol oznámením krajskej prokuratúry z 15. júla 2014 odložený. Proti tomu sťažovateľ podal opakovaný podnet generálnej prokuratúry, no jeho podnet bol oznámením generálnej prokuratúry z 27. mája 2015 odložený. Proti postupom a rozhodnutiam ústavu na výkon trestu a generálnej prokuratúry podal sťažovateľ ústavnú sťažnosť, ktorej nálezhosťou ústavného súdu z 15. marca 2017 v konaní, ktorého obnovy sa domáha, nebolo vyhovené.

3. Na základe týchto postupov a rozhodnutí ESLP rozsudkom zo 7. júla 2022 vyslovil porušenie práva sťažovateľa podľa čl. 8 dohovoru, podľa čl. 41 dohovoru mu priznal spravodlivé zadost'učinenie za nemajetkovú ujmu 2 600 eur a vo zvyšku sa jeho žiadosť o spravodlivé zadost'učinenie zamietol.

III.

4. Návrh na obnovu konania bol podaný sťažovateľom, ktorého ústavnej sťažnosti nebolo vyhovené a v ktorého prospech rozhodol ESLP. Preto je návrh podaný oprávnenou osobou podľa § 215 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Návrh podľa § 216 zákona o ústavnom súde okrem všeobecných náležitostí obsahuje označenie rozhodnutia ústavného súdu, proti ktorému smeruje, a rozhodnutia ESLP, o ktoré sa opiera. Návrh je podaný v lehote šiestich mesiacov od konečného rozhodnutia ESLP podľa § 217 zákona o ústavnom súde. Treba rozhodnúť, či podľa § 214 zákona o ústavnom súde rozsudkom ESLP vznikla povinnosť znovu preskúmať už prijaté rozhodnutie ústavného súdu.

5. Ústavný súd v doterajších rozhodnutiach o návrhoch na obnovu konania o ústavnej sťažnosti povolil obnovu konania (i) v náleze č. k. III. ÚS 347/2015 z 27. októbra 2015 v dôsledku toho, že ESLP rozsudkom [REDACTED] a [REDACTED] proti Slovenskej republike zo 7. októbra 2014 vyslovil porušenie práv sťažovateľov podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru pre procesné odmietnutie ich ústavnej sťažnosti, ktoré malo za následok vylúčenie preskúmania ich argumentov vo vzťahu k rozsudku krajského súdu; (ii) v náleze č. k. III. ÚS 650/2015 z 24. februára 2016 v dôsledku toho, že ESLP rozsudkom [REDACTED] proti Slovenskej republike z 13. januára 2015 vyslovil porušenie práv sťažovateľky podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru pre opomenutie povinnosti krajského súdu doručiť jej rovnopis vyjadrenia odporcu k odvolaniu; (iii) v náleze č. k. II. ÚS 218/2016 z 11. mája 2016 v dôsledku toho, že ESLP rozsudkom [REDACTED] proti Slovensku z 11. februára 2014 vyslovil porušenie práv sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru pre procesné odmietnutie ústavnej sťažnosti sťažovateľa, ktoré malo za následok vylúčenie preskúmania jeho argumentov vo vzťahu k rozsudku krajského súdu, a (iv) v náleze č. k. I. ÚS 76/2016 z 11. mája 2016 v dôsledku toho, že ESLP rozsudkom [REDACTED], z 9. júna 2015 vyslovil porušenie čl. 6 dohovoru pre zrušenie právoplatného rozhodnutia na základe mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora. Vo všetkých týchto rozhodnutiach zdôraznil, že rozhodujúcim prvkom pre povolenie obnovy konania o ústavnej sťažnosti je to, aby sťažovateľovi bola poskytnutá materiálna ochrana jeho práv.

6. Dohovor nestanovuje povinnosť obnovy vnútroštátnych konaní, ak ESLP konštatoval porušenie dohovoru, keďže čl. 41 dohovoru ESLP umožňuje poškodenému priznať spravodlivé zadost'učinenie. Nedostatok kasačnej právomoci ESLP všeobecne nevedie k tomu, že štáty sú povinné obnoviť konanie a v ňom zrušiť súdne rozhodnutie, o ktorom bolo vyslovené, že ním došlo k porušeniu dohovoru. Nemožno však vylúčiť také situácie, pri ktorých je obnova konania pred vnútroštátnymi súdmi predpokladom dodržania záväzku štátu riadiť sa rozsudkom ESLP podľa čl. 46 ods. 1 dohovoru. Ide o prípady porušenia procesných práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keď ESLP neposkytne spravodlivé zadost'učinenie a obnova vnútroštátneho konania je jedinou možnosťou nápravy porušenia práva (KARPENSTEIN, U., MAYER, F. *Konvention zum Schutz der Menschenrechte und Grundfreiheiten. Kommentar*. C. H. Beck, München 2022, s. 794 – 795).

7. V prípade sťažovateľa nebolo konštatované porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a za porušenie práva podľa čl. 8 dohovoru mu bolo priznané spravodlivé zadosťučinenie 2 600 eur s tým, že v prevyšujúcej časti sa jeho žiadosť zamietla. Sťažovateľovi bolo týmto rozhodnutím poskytnuté odškodnenie za porušenie jeho práva podľa čl. 8 dohovoru, ku ktorému došlo opatrením výkonnej moci a ktoré spočívalo v uložení pokarhania ústavom na výkon trestu odňatia slobody. Okrem toho podľa § 60 ods. 1 druhej vety zákona o výkone trestu odňatia slobody disciplinárny trest možno odpustiť aj z iných vážnych dôvodov. Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v takomto postupe nič nebráni. Rovnako ústav na výkon trestu odňatia slobody nemôže sťažovateľa opätovne postihovať za konanie takého charakteru, za ktorý mu bol ešte v roku 2013 uložený disciplinárny trest. Rozsudky ESLP zaväzujú všetky zložky moci a aj omilostenie či upustenie od výkonu je nástrojom, ktorý umožňuje zosúladenie vnútroštátneho právneho stavu so záväzkami podľa dohovoru (KARPENSTEIN, U., MAYER, F. *Konvention zum Schutz der Menschenrechte und Grundfreiheiten. Kommentar*. C. H. Beck, München 2022, s. 794).

8. Z hľadiska materiálnej ochrany práv sťažovateľa podľa ústavy a dohovoru je rozhodujúce to, že ústavnou sťažnosťou namietané pokarhanie sťažovateľa neobmedzuje vo výkone jeho ústavných práv a za už namietaný zásah mu bolo poskytnuté spravodlivé zadosťučinenie, ktoré je dostatočnou a konečnou satisfakciou za uložené pokarhanie. Obnova konania o ústavnej sťažnosti sťažovateľa v takomto prípade nie je dôležitým aspektom výkonu rozsudku ESLP, keďže nové rozhodnutie o jeho ústavnej sťažnosti nie je spôsobilé prispieť k úplnému materiálnemu *restitutio in integrum* (rozsudok veľkého senátu Verein gegen Tierfabriken Schweiz (VgT) proti Švajčiarsku (č. 2) z 30. júna 2009, body 89, 90). Takáto náprava mu bola na strane jednej poskytnutá priznaním spravodlivého zadosťučinenia a ďalej mu musí byť poskytovaná v postupoch ústavu na výkon trestu odňatia slobody, ktorý sa musí zdržať opakovaného postihu sťažovateľa za také konanie, za aké mu skôr bol uložený disciplinárny trest. Materiálna ochrana práv sťažovateľa nevyžaduje obnovu konania o jeho ústavnej sťažnosti a z rozhodnutia ESLP nevyplýva povinnosť opätovného preskúmania nálezu ústavného súdu z 15. marca 2017 v konaní sp. zn. II. ÚS 819/2016. Preto bol návrh sťažovateľa podľa § 220 ods. 1 zákona o ústavnom súde odmietnutý ako zjavne neopodstatnený.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. januára 2023

Robert Šorl
predseda senátu